

Lag om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag;

utfärdad den 26 juni 2014.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012³ (tillsynsförordningen).

Lagen innehåller också bestämmelser som genomför delar av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG⁴ (kapitaltäckningsdirektivet).

Definitioner

2 § I denna lag betyder

1. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
2. *institut*: kreditinstitut och värdepappersbolag,
3. *kreditinstitut*: bank och kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt Svenska skeppshypotekskassan,
4. *värdepappersbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och som inte är ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Termer och uttryck i övrigt i denna lag har samma betydelse som i tillsynsförordningen.

¹ Prop. 2013/14:228, bet. 2013/14:FiU19, rskr. 2013/14:390.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

³ EUT L 176, 27.6.2013, s. 1 (Celex 32013R0575).

⁴ EUT L 176, 27.6.2013, s. 338 (Celex 32013L0036).

Europabolag och europakooperativ

3 § I fråga om europabolag och europakooperativ med sådant förvaltningsorgan som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag⁵ eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2010 av den 22 juli 2003 om stadga för de europeiska kooperativa föreningarna (SCE-föreningarna)⁶ tillämpas det som sägs i 6 kap. 9 och 11 §§ om styrelseledamot på ledamot i tillsynsorganet.

Att de bestämmelser som anges i första stycket ska tillämpas också på ledamot i ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan framgår av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 21 § andra stycket och 26 § lagen (2006:595) om europakooperativ.

Fondbolag, betalningsinstitut och AIF-förvaltare

4 § Att vissa bestämmelser i denna lag gäller även för fondbolag, betalningsinstitut och AIF-förvaltare framgår av 2 kap. 10 och 10 a §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder, 3 kap. 2 § lagen (2010:751) om betal tjänster och 7 kap. 6 och 6 a §§ lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Tillsynsförordningens tillämpning

5 § De bestämmelser i tillsynsförordningen som enligt förordningen gäller för kreditinstitut ska tillämpas även för sådana kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse som inte omfattas av förordningens definition av kreditinstitut.

De bestämmelser i tillsynsförordningen som enligt förordningen gäller för värdepappersföretag ska tillämpas även för sådana värdepappersbolag som inte omfattas av förordningens definition av värdepappersföretag.

De bestämmelser i tillsynsförordningen som enligt förordningen gäller för kreditinstitut ska, med undantag av bestämmelserna om stora exponeringar, tillämpas även för Svenska skeppshypotekskassan.

Behörig myndighet

6 § Finansinspektionen är behörig myndighet enligt tillsynsförordningen och utövar tillsyn över att förordningen och denna lag följs.

Finansinspektionen är ansvarig myndighet för att i enlighet med artikel 458 i tillsynsförordningen besluta om särskilda makrotillsynsåtgärder.

I fråga om tillsynen och möjlighet att ingripa mot institut gäller bestämmelserna i de lagar som reglerar institutens verksamhet, om inte annat följer av denna lag.

⁵ EGT L 294, 10.11.2001, s. 1 (Celex 32013R0517).

⁶ EGT L 294, 10.11.2011, s. 1 (Celex 32001R2157).

Särskilt kapitalbaskrav

1 § Finansinspektionen ska besluta att ett institut ska uppfylla ett särskilt kapitalbaskrav utöver den kapitalbas som krävs enligt tillsynsförordningen och lagen (2014:966) om kapitalbuffertar, om

1. något av kraven i 6 kap. 1–3, 4 a, 4 b och 5 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 8 kap. 3–8 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden inte är uppfyllt,

2. det i samband med en översyn och utvärdering av institutet bedöms nödvändigt för att täcka risker som institutet är eller kan bli exponerat för och risker som institutet utsätter det finansiella systemet för, eller

3. det är sannolikt att institutet inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt första stycket 1.

Finansinspektionen får avstå från att besluta om ett särskilt kapitalbaskrav om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om institutet gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

Första stycket gäller inte om överträdelsen är så allvarlig att verksamhetstillståndet i stället ska återkallas.

2 § Om ett institut uppfyller kapitalbaskravet enligt tillsynsförordningen och det särskilda kapitalbaskrav som följer av ett beslut enligt 1 §, men inte kapitalkraven enligt lagen (2014:966) om kapitalbuffertar, ska bestämmelserna om ingripande i 8 kap. lagen om kapitalbuffertar tillämpas.

Särskilt likviditetskrav

3 § Finansinspektionen ska besluta att ett institut ska uppfylla ett särskilt likviditetskrav, om det är nödvändigt för att täcka de likviditetsrisker som ett institut är eller kan bli exponerat för och de risker som ett institut utsätter det finansiella systemet för.

3 kap. Krav på gruppnivå

Ansvarigt institut

1 § Ansvaret för att kraven i 2 § uppfylls har det institut

1. som inte är dotterföretag till ett annat institut, ett svenskt finansiellt holdingföretag eller ett svenskt blandat finansiellt holdingföretag, eller

2. vars moderföretag är ett sådant finansiellt holdingföretag, svenskt blandat finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som inte är dotterföretag till ett institut, ett svenskt finansiellt holdingföretag eller ett svenskt blandat finansiellt holdingföretag.

Om ett sådant holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i första stycket 2 är moderföretag till både ett kreditinstitut och ett värdepappersbolag, är det kreditinstitutet som ansvarar för att de gruppbaseade kraven uppfylls.

Om ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag är moderföretag till två eller flera kreditinstitut eller till två eller flera värde-

pappersbolag, ansvarar det kreditinstitut respektive värdepappersbolag som har den största balansomslutningen för att de gruppbaseade kraven uppfylls.

Soliditet och riskhantering

2 § Det ansvariga institutet enligt 1 § ska se till att kraven om soliditet och riskhantering i 6 kap. 1 § och 2 § andra stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 8 kap. 3 § och 4 § andra stycket lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden uppfylls på grupp-nivå i enlighet med vad som följer av artiklarna 18–24 i tillsynsförordningen.

Krav på undergrupp-nivå

3 § Även om ett institut inte är det ansvariga institutet enligt 1 §, ska det se till att kraven i 2 § tillämpas på undergrupp-nivå, om

1. institutet eller dess moderföretag, när moderföretaget är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, har ett dotterföretag eller har ägarintresse i ett dotterföretag, och

2. dotterföretaget är ett utländskt institut, ett finansiellt institut eller ett förvaltningsbolag som är etablerat i ett land utanför EES.

Med förvaltningsbolag avses ett utländskt företag som i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag.

Krav på moder- och dotterföretag

4 § Ett moder- eller dotterföretag som står under tillsyn enligt denna lag ska på grupp- eller undergrupp-nivå uppfylla kraven i 6 kap. 2 § första stycket och 3 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt 8 kap. 4 § första stycket och 5 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden om riskhantering och genomlysning.

Företaget ska även införa styrformer, processer och rutiner enligt första stycket i sina dotterföretag som är etablerade i ett land utanför EES.

Finansinspektionen ska, efter ansökan av företaget, besluta om undantag från kravet i andra stycket, om företaget kan visa att ett sådant införande strider mot lagen i det land där dotterföretaget är etablerat.

Ledningen för ett finansiellt holdingföretag

5 § Den som ingår i ledningen för ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska ha tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget och även i övrigt vara lämplig för en sådan uppgift.

4 kap. Tillsynsansvar på grupp-nivå

Tillsynsansvarig myndighet

1 § Finansinspektionen ska utöva tillsyn över att de gruppbaseade kraven är uppfyllda, om

1. moderföretaget är ett institut,

2. det finansiella holdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget är moderföretag till ett institut men inte till något motsvarande utländskt företag inom EES,

3. det finansiella holdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget är etablerat i Sverige och är moderföretag till institut och motsvarande utländska företag inom EES,

4. det finns två eller flera finansiella holdingföretag eller två eller flera blandade finansiella holdingföretag med huvudkontor i olika länder inom EES, däribland Sverige, som är moderföretag till både institut och motsvarande utländska företag inom EES, och ett institut är det dotterföretag som har den största balansomslutningen, eller

5. det finansiella holdingföretaget eller det blandade finansiella holdingföretaget är moderföretag till två eller flera institut och motsvarande utländska företag som inte är auktoriserade i det land inom EES där holdingföretaget är etablerat, och ett institut har den största balansomslutningen.

Finansinspektionen ska även utöva tillsynen om inspektionen tillsammans med övriga berörda behöriga myndigheter kommer överens om det enligt 3 §.

I 7 kap. finns bestämmelser om tillsyn över ett institut vars moderföretag har sitt huvudkontor utanför EES och är ett motsvarande utländskt företag, ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag.

2 § När Finansinspektionen ska utöva tillsynen enligt 1 § första stycket 3–5, får inspektionen komma överens med övriga berörda behöriga myndigheter om att en annan behörig myndighet inom EES än inspektionen ska ansvara för tillsynen. Finansinspektionen får ingå en sådan överenskommelse, om det är olämpligt att inspektionen ansvarar för tillsynen med hänsyn till de institut och motsvarande utländska företag det gäller och den relativa betydelsen av deras verksamheter i de olika länderna.

I ett sådant fall ska moderinstitutet inom EES, det finansiella moderholdingföretaget inom EES, det blandade finansiella holdingföretaget eller det institut eller motsvarande utländska företag som har den största balansomslutningen, beroende på vad som är tillämpligt, ges tillfälle att yttra sig innan Finansinspektionen och de övriga berörda behöriga myndigheterna ingår överenskommelsen. Europeiska kommissionen och Europeiska bankmyndigheten ska underrättas om en sådan överenskommelse.

3 § Om det skulle vara olämpligt med hänsyn till de institut eller motsvarande utländska företag det gäller och den relativa betydelsen av deras verksamheter i de olika länderna att tillsynen utövas av den myndighet som enligt artikel 111.3 och 111.4 i kapitaltäckningsdirektivet ska utöva den gruppbase-erade tillsynen, får Finansinspektionen komma överens med de övriga berörda behöriga myndigheterna om att inspektionen eller någon annan behörig myndighet ska ansvara för tillsynen.

I ett sådant fall ska moderinstitutet inom EES, det finansiella moderholdingföretaget inom EES eller det institut eller motsvarande utländska företag som har den största balansomslutningen, beroende på vad som är tillämpligt, ges tillfälle att yttra sig innan Finansinspektionen och de övriga berörda behöriga myndigheterna ingår överenskommelsen. Europeiska kommissionen och Europeiska bankmyndigheten ska underrättas om en sådan överenskommelse.

Beslut på gruppnivå om kapitalbasen och särskilt likviditetskrav

4 § När Finansinspektionen ansvarar för tillsynen på gruppnivå enligt 1 §, ska inspektionen lämna en rapport som innehåller en riskvärdering av gruppen till övriga berörda behöriga myndigheter.

5 § Inom en månad från det att Finansinspektionen har lämnat en rapport enligt 4 §, ska inspektionen försöka komma överens med övriga berörda myndigheter om vilket beslut som bör fattas i enlighet med 2 kap. 3 § med anledning av väsentliga resultat av likviditetstillsynen. Överenskommelsen ska ta hänsyn till de resultat som framkommit relaterade till institutens organisation, riskhantering och behovet av särskilda likviditetskrav för specifika institut.

Inom fyra månader från det att rapporten har lämnats, ska inspektionen försöka komma överens med övriga berörda behöriga myndigheter om vilket beslut som bör fattas i fråga om huruvida nivån på gruppens kapitalbas är tillräcklig med hänsyn till gruppens finansiella situation och riskprofil samt den kapitalbasnivå som krävs för att tillämpa 2 kap. 1 § på såväl enskilda enheter som gruppen som helhet.

6 § Finansinspektionen ska härfter fatta ett beslut i enlighet med överenskommelsen. Beslutet och skälen för det ska redovisas skriftligt och skickas till övriga behöriga myndigheter och till moderinstitutet inom EES.

Om en överenskommelse inte kan nås, ska Finansinspektionen på begäran av någon av de övriga behöriga myndigheterna samråda med Europeiska bankmyndigheten. Inspektionen får även samråda med Europeiska bankmyndigheten på eget initiativ.

7 § Om en överenskommelse enligt 5 § inte har träffats inom de angivna tidsfristerna, ska Finansinspektionen, med beaktande av de övriga behöriga myndigheternas bedömning av risken hos dotterföretagen, ensam fatta ett beslut på gruppnivå.

Om Finansinspektionen ansvarar för tillsynen över dotterföretag till ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag inom EES, ska inspektionen fatta ett sådant beslut som avses i 6 § på individuell nivå eller undergruppsnivå. Inför beslutet ska inspektionen beakta synpunkter som framförts av den utländska behöriga myndighet som ansvarar för den gruppvisa tillsynen.

Om någon eller några av de övriga berörda behöriga myndigheterna, inom fyra månader från det att Finansinspektionen har lämnat sin rapport enligt 4 § har hänskjutit ärendet till Europeiska bankmyndigheten i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG⁷, ska inspektionen skjuta upp sitt beslut enligt första stycket och invänta det beslut som Europeiska bankmyndigheten kan komma att fatta enligt artikel 19.3 i samma förordning. Finansinspektionen ska följa ett beslut i saken från Europeiska bankmyndigheten.

⁷ EUT L 331, 15.12.2010, s. 12 (Celex 32010R1093).

Finansinspektionen får inte hänskjuta ett ärende till Europeiska bankmyndigheten efter det att fyramånadersperioden har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

8 § Ett sådant beslut som avses i 6 § som fattas av en utländsk behörig myndighet efter en överenskommelse med övriga behöriga myndigheter eller på grund av att de behöriga myndigheterna inte har kommit överens inom de tidsfrister som anges i 5 § gäller i Sverige. Beslutet är bindande för Finansinspektionen, och det ska ligga till grund för inspektionens tillsyn.

9 § Beslut som fattats enligt 6 eller 7 § ska omprövas årligen. Ett beslut får även, i undantagsfall, omprövas om en behörig myndighet som ansvarar för tillsynen av dotterföretag till ett moderinstitut inom EES eller ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES skriftligen begär det hos Finansinspektionen och samtidigt anger skälen för begäran.

10 § Om ett blandat finansiellt holdingföretag omfattas av likvärdiga bestämmelser om gruppbaserad tillsyn och tillsyn av konglomerat, särskilt när det gäller riskbaserad tillsyn, får Finansinspektionen, efter samråd med andra behöriga myndigheter med ansvar för tillsyn av dotterföretag, medge undantag från relevanta delar av denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag så att det blandade finansiella holdingföretaget bara behöver tillämpa de relevanta bestämmelserna för konglomerat.

Om ett blandat finansiellt holdingföretag omfattas av likvärdiga bestämmelser om gruppbaserad tillsyn och om extra tillsyn över försäkringsföretag som ingår i en försäkringsgrupp, särskilt med avseende på riskbaserad tillsyn, får Finansinspektionen, efter samråd med de berörda myndigheter som ansvarar för tillsyn av försäkringsföretag medge undantag från relevanta delar av denna lag så att det blandade holdingföretaget bara behöver tillämpa de relevanta bestämmelserna för den största sektorn enligt 2 kap. 3 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Finansinspektionen ska underrätta Europeiska bankmyndigheten och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om beslut som inspektionen fattar enligt första stycket.

5 kap. Tillsyn över interna metoder

Löpande granskning av interna metoder

1 § Finansinspektionen ska löpande, åtminstone vart tredje år, granska hur ett institut uppfyller ställda krav på sådana metoder som kräver tillstånd från de behöriga myndigheterna innan de får användas för att beräkna kapitalbaskraven i enlighet med artiklarna 92–386 i tillsynsförordningen. Vid bedömningen ska särskilt uppmärksammas förändringar i institutets affärsverksamhet och hur interna metoder tillämpas på nya produkter.

2 § Om det framkommer att ett instituts interna metoder enligt 1 § innebär väsentliga brister i fråga om förmågan att identifiera risker, ska Finansinspektionen se till att institutet åtgärdar metoderna eller vidtar nödvändiga åtgärder för att minska följderna av dem.

3 § Om ett institut som beviljats tillstånd att använda sig av en metod som avses i 1 § inte längre uppfyller kraven för användning av metoden, ska Finansinspektionen kräva att institutet

1. visar att följderna av att kraven inte uppfylls är oväsentliga, eller
2. presenterar en åtgärdsplan för att i god tid åter uppfylla kraven och ange en tid inom vilken planen ska genomföras.

4 § Om det bedöms osannolikt att den åtgärdsplan som presenteras leder till att kraven kommer att uppfyllas eller om tidsfristen för att genomföra den inte är tillfredsställande, ska Finansinspektionen kräva förbättringar av planen. Om det är osannolikt att institutet inom en lämplig tidsfrist åter kommer att uppfylla tillämpliga krav eller om institutet inte på ett tillfredsställande sätt lyckas visa att följderna av konstaterade brister är oväsentliga, ska tillståndet att använda sig av metoden antingen begränsas till områden där kraven kan uppfyllas inom en lämplig tidsfrist eller återkallas.

5 § Om det för en intern marknadsriskmodell förekommer upprepade överskridanden som avses i artikel 366 i tillsynsförordningen och det tyder på att modellen inte är tillräckligt exakt, ska Finansinspektionen återkalla tillståndet för institutet att använda den modellen eller vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att institutet snarast förbättrar modellen.

Korrigerande åtgärder vid tillsyn över interna metoder

6 § Finansinspektionen får vidta korrigerande åtgärder för ett instituts interna metoder, om det klart kan fastställas att institutets metoder leder till en underskattning av kapitalbaskraven som inte kan tillskrivas skillnader i exponeringarnas eller positionernas underliggande risker.

De korrigerande åtgärderna ska syfta till att målen i en intern metod upprätthålls.

6 kap. Företags uppgiftsskyldighet till Finansinspektionen

Företag som ska lämna upplysningar

1 § Följande företag ska till Finansinspektionen lämna de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär för tillsynen:

1. företag som står under tillsyn utifrån sin konsoliderade situation enligt denna lag eller enligt en utländsk offentlig reglering som bygger på kapitaltäckningsdirektivet,

2. andra dotterföretag till ett institut eller ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag än de som avses i 1,

3. holdingföretag med blandad verksamhet och dotterföretag till holdingföretag med blandad verksamhet,

4. blandade finansiella holdingföretag, och

5. företag som fått i uppdrag av ett institut eller ett finansiellt holdingföretag, holdingföretag med blandad verksamhet eller blandat finansiellt holdingföretag att utföra ett visst arbete eller vissa funktioner.

Om företaget inte lämnar upplysningarna till Finansinspektionen, får inspektionen förelägga företaget att göra det.

Samarbete och utbyte av information med utländska myndigheter

3 § Finansinspektionen ska i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med följande myndigheter i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i EU:

1. andra behöriga myndigheter,
2. Europeiska bankmyndigheten,
3. Europeiska systemrisknämnden,
4. Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, och
5. myndigheter inom EES som har tillsyn över försäkringsföretag.

Om en kritisk situation uppstår i Sverige som kan äventyra likviditeten på finansmarknaden eller stabiliteten i det finansiella systemet i något land inom EES, ska Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information även med övriga berörda myndigheter inom EES, Europeiska bankmyndigheten och Europeiska systemrisknämnden i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i EU.

4 § Finansinspektionen får hänskjuta frågor som rör ett förfarande av en annan behörig myndighet inom EES till Europeiska bankmyndigheten för tvistlösning i de fall som framgår av artiklarna 112.2, 116 och 133 i kapitaltäckningsdirektivet.

5 § Finansinspektionen får även hänskjuta sådana frågor som avses i 4 § till Europeiska bankmyndigheten för tvistlösning i enlighet med artiklarna 41.2, 43.5, 50.4 och 51.2 i kapitaltäckningsdirektivet.

6 § Finansinspektionen ska, efter begäran från en behörig myndighet i ett annat land inom EES, inom ramen för sin befogenhet lämna eller kontrollera information som behövs för att den utländska myndigheten ska kunna utöva sin tillsyn. Den utländska myndigheten får närvara vid en kontroll som görs av inspektionen.

7 § Företag som enligt tillsynsförordningen står under tillsyn utifrån sin konsoliderade situation och dotterföretag till ett institut eller ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som inte omfattas av bestämmelserna om gruppbaserad tillsyn, ska lämna de uppgifter som krävs för tillsynsredovisningen till det företag som enligt tillsynsförordningen ska upprätta gruppbaserad redovisning eller samlad information.

Första stycket gäller även ett svenskt företag i förhållande till ett utländskt företag inom EES som ska upprätta och ge in en rapport enligt tillsynsförordningen.

Undersökning

8 § Finansinspektionen får, när inspektionen anser att det behövs för tillsynen, göra undersökningar hos

1. företag som enligt 7 § ska lämna uppgifter samt hos finansiella holdingföretag, holdingföretag med blandad verksamhet och blandade finansiella

holdingföretag för att kontrollera den gruppbaseade redovisningen eller samlade informationen som företagen är skyldiga att lämna,

2. företag som har fått i uppdrag av ett institut eller ett holdingföretag som avses i 1 att utföra ett visst arbete eller vissa funktioner, och

3. företag som ingår i en grupp som Finansinspektionen enligt 4 kap. 1 § ska utöva tillsyn över.

Informationsskyldighet för institut som är undantaget från gruppbasead tillsyn

9 § Om ett dotterföretag som är ett institut är undantaget från tillämpningsområdet för konsoliderad tillsyn med stöd av artikel 19 i tillsynsförordningen, ska moderföretaget till Finansinspektionen lämna de upplysningar som inspektionen anser att den behöver för sin tillsyn över institutet.

Tystnadsplikt

10 § En styrelseledamot eller befattningshavare hos ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som i den egenskapen får kunskap om affärsförhållanden i ett företag som enligt 7 § ska lämna uppgifter, får inte obehörigen röja vad han eller hon fått veta och inte heller utnyttja kunskapen i strid med det uppgiftslämnande företagets intresse.

Uppgiftsskyldighet till undersökningsledare eller åklagare

11 § Ett finansiellt holdingföretag och ett blandat finansiellt holdingföretag är skyldiga att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol begärs av åklagare.

Meddelandeförbud

12 § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 11 § får besluta att holdingföretaget samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 11 § eller att det pågår en förundersökning eller ett ärende om rättslig hjälp i brottmål.

Ett sådant förbud får beslutas om det krävs för att en utredning om brott inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige. Förbudet ska vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål får dock förbudet tidsbegränsas endast om den stat eller mellanfolkliga domstol som ansökt om rättslig hjälp samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med det, ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förbudet ska upphöra.

1 § Om ett institut inte står under gruppbaserad tillsyn enligt artikel 111 i kapitaltäckningsdirektivet och dess moderföretag är ett utländskt institut eller ett sådant finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har sitt huvudkontor utanför EES, gäller 2 och 3 §§ för det fall Finansinspektionen enligt 4 kap. 2–4 §§ skulle ha utövat tillsynen över gruppen om de bestämmelserna hade gällt.

2 § Finansinspektionen ska kontrollera om den gruppbaseade tillsyn som utövas av tillsynsmyndigheten i landet utanför EES är likvärdig med den gruppbaseade tillsyn som anges i artiklarna 11–24 i tillsynsförordningen och 4 kap. denna lag.

Finansinspektionen ska utföra kontrollen på begäran av moderföretaget eller av ett institut, institut för elektroniska pengar eller ett motsvarande utländskt företag som ingår i företagsgruppen och som auktoriserats inom EES. Innan Finansinspektionen tar ställning till om tillsynen är likvärdig, ska inspektionen höra övriga berörda behöriga myndigheter inom EES. Inspektionen ska också före ställningstagandet ha rådfrågat Europeiska bankmyndigheten.

3 § Om tillsynen inte bedöms likvärdig, ska Finansinspektionen tillämpa bestämmelserna om gruppbasead tillsyn i artiklarna 11–24 i tillsynsförordningen och 4 kap. denna lag som om moderföretaget haft sitt huvudkontor inom EES.

Efter att ha hört övriga berörda behöriga myndigheter får Finansinspektionen i stället besluta att använda sig av andra tillsynsmetoder som säkerställer att instituten i företagsgruppen är föremål för tillräcklig tillsyn. Inspektionen får då förelägga en ägare till institutet att inrätta ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES och tillämpa bestämmelserna i denna lag på instituten i den företagsgrupp som leds av detta holdingföretag.

Finansinspektionen ska underrätta de berörda behöriga myndigheterna, Europeiska kommissionen och Europeiska bankmyndigheten när sådana andra tillsynsmetoder som anges i andra stycket används.

8 kap. Ingripanden och ansvarsbestämmelse

Förelägganden och viten

1 § Om ett institut eller ett företag inte uppfyller kraven i tillsynsförordningen, denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, ska Finansinspektionen förelägga institutet eller företaget att inom en viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen.

Om ett institut bryter mot tillsynsförordningen, denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, gäller dessutom bestämmelserna om ingripande i de lagar som reglerar institutens verksamhet.

2 § Finansinspektionen ska förelägga ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet att vidta åtgärder för att göra rättelse, om holdingföretaget inte uppfyller

de krav som ställs på det enligt tillsynsförordningen, denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Ett sådant föreläggande ska också riktas mot ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, vars ledning inte uppfyller kraven i denna lag.

3 § Om Finansinspektionen meddelar föreläggande enligt denna lag, får inspektionen förena föreläggandet med vite.

Förseningsavgift

4 § Om ett institut, ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet med huvudkontor i Sverige inte i tid lämnar upplysningar enligt föreskrifter meddelade med stöd av tillsynsförordningen, får Finansinspektionen besluta att företaget ska betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

5 § Förseningsavgiften ska betalas in till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet fått laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

6 § Finansinspektionens beslut att ta ut förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 5 §.

7 § Om förseningsavgiften inte betalas in inom den tid som anges i 5 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

8 § En förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år efter det att beslutet fick laga kraft.

Ansvarsbestämmelse

9 § Till böter döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 6 kap. 12 §.

9 kap. Avgifter

1 § Institut som står under tillsyn enligt tillsynsförordningen och denna lag ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet samt Statistiska centralbyråns verksamhet enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar och anmälningar enligt tillsynsförordningen och denna lag.

Om Finansinspektionen behöver anlita någon med särskild fackkunskap för bedömning av en viss fråga vid tillsynen enligt denna lag, ska kostnaden för detta betalas av det institut som tillsynen avser.

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter som kompletterar tillsynsförordningens bestämmelser om

1. offentliggörande av information och tillsynsrapportering,
2. beräkningen av kapitalbaskravet samt kapitalbasen,
3. stora exponeringar,
4. exponeringar i fastigheter,
5. säkerställda obligationer,
6. likviditetskrav,
7. interna modeller för marknadsrisker,
8. schablonmetoden för marknadsrisker,
9. schablonmetoden för kreditrisker,
10. IRK-metoden för kreditrisker,
11. motpartsrisker,
12. värdepapperisering,
13. bruttosoliditet, och
14. konsolidering av de gruppbaseade kraven.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka krav som enligt 3 kap. 5 § ska ställas på den som ska ingå i ledningen i ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag,

2. vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall institut ska offentliggöra sådan information som anges i artiklarna 431–455 i tillsynsförordningen,

3. vilken information som moderföretag ska offentliggöra enligt 6 kap. 2 §,

4. de omständigheter som ska beaktas vid fastställandet av en lämplig nivå för kapitalbasen i samband med en översyn och utvärdering av ett institut, och

5. de omständigheter som ska beaktas, dels vid prövningen enligt 2 kap. 3 § av om ett institut ska uppfylla ett särskilt likviditetskrav, dels vid fastställandet av en lämplig nivå för ett sådant särskilt likviditetskrav i samband med en översyn och utvärdering av ett institut.

3 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter enligt 9 kap. 1 § första och andra styckena.

11 kap. Överklaganden

1 § Beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag eller med stöd av föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart.

Föreskrifter om ikraftträdande av denna lag meddelas i lagen (2014:969) om införande av lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

På regeringens vägnar

FREDRIK REINFELDT

PETER NORMAN
(Finansdepartementet)